

ECOLOGISCHE QUICKSCAN
3^E KATENDRECHTSE HOOFD
TE ROTTERDAM

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

3^E KATENDRECHTSE HOOFD

TE ROTTERDAM

Colofon

Opdrachtgever: Heijmans Vastgoed B.V.
Postbus 4422
3006 AK Rotterdam

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
010 -249 24 60
info@vdhelm.nl www.vdhelm.nl

Projectfoto's: D [REDACTED]

Wijze van citeren: VanderHelm Milieubeheer B.V. (2021). *Projectcode: HERO20211383. Ecologische quickscan 3^e Katendrechtse Hoofd te Rotterdam, d.d. 27-01-2022*

© VanderHelm Milieubeheer B.V.

Projectcode: HERO20211383

Verantwoording	Status / versie	Definitief, versie 1
	Datum	27 januari 2022
Auteur	[REDACTED]	[REDACTED]
Kwaliteitscontrole	[REDACTED]	[REDACTED]
Vrijgave	[REDACTED]	[REDACTED]

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING.....	4
1.1 AANLEIDING	4
1.2 DOELSTELLING	4
2 PROJECTGEBIED EN OMGEVING	5
2.1 HUIDIGE SITUATIE.....	5
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN	7
3 TOETSING WERKZAAMHEDEN AAN WET NATUURBESCHERMING	8
3.1 BESCHERMDE SOORTEN	8
3.2 BESCHERMDE GEBIEDEN	13
3.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN	14
4 CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN	16
4.1 BESCHERMDE SOORTEN.....	16
4.2 BESCHERMDE GEBIEDEN	16
4.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN	17
4.4 BIODIVERSITEIT	17
REFERENTIELIJST	18

BIJLAGEN

1. KWALITEITSBORGING EN VERANTWOORDING
2. REGIONALE SITUATIEKAART

1 INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van Heijmans Vastgoed B.V. opdracht gekregen om een ecologische quickscan uit te voeren ter plaatse van het perceel aan de 3^e Katendrechtse Hoofd ten zuiden van het busstation en ten oosten van kinderopvang de Kinderglobe KindeRdam in Katendrecht te Rotterdam.

1.1 AANLEIDING

De voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied vormen de aanleiding tot het uitvoeren van deze ecologische quickscan. De werkzaamheden betreffen de nieuwbouw van een appartementencomplex. Tijdens de planvorming dient inzichtelijk te worden gemaakt of door de werkzaamheden een negatief effect kan ontstaan op beschermde flora en fauna, beschermde natuurgebieden en houtopstanden. Indien hier sprake van is dient te worden bepaald of deze negatieve effecten kunnen worden voorkomen en of er sprake is van een ontheffings- of meldingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

1.2 DOELSTELLING

Het doel van een ecologische quickscan is te bepalen of rekening dient te worden gehouden met de Wet natuurbescherming. Dit doel wordt opgesplitst in de volgende subdoelen.

- Het verkrijgen van inzicht in de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora- en fauna in of nabij het projectgebied en het verkrijgen van inzicht in de (mogelijke) effecten van de werkzaamheden op de eventueel aanwezige beschermde soorten.
- Het verkrijgen van inzicht in de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden in of nabij het projectgebied en het al dan niet uitsluiten van effecten van de werkzaamheden op eventueel aanwezige beschermde natuurgebieden.
- Het verkrijgen van inzicht in de aanwezigheid van beschermde houtopstanden.

2 PROJECTGEBIED EN OMGEVING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied is gelegen aan de 3^e Katendrechtse Hoofd ten zuiden van het busstation en ten oosten van de kinderopvang de Kinderglobe KindeRdam in de wijk Katendrecht te Rotterdam nabij de SS Rotterdam. De begrenzing van het projectgebied wordt weergegeven in **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden..** Voor de regionale ligging van het projectgebied wordt verwezen naar bijlage 2.

Afbeelding 1: Begrenzing projectgebied met een rode lijn (Bron: Google Maps).

Het projectgebied bestaat uit een Engels raaigrasveld met 27 jonge bomen. Langs de randen staan op het gras enkele bankjes en lantaarnpalen. In Afbeelding 2 is het projectgebied weergegeven.

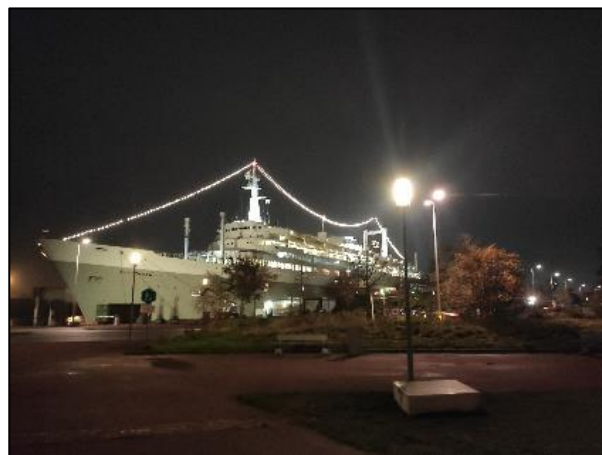

Afbeelding 2: Het projectgebied met Engels raaigrasveld en jonge bomen.

De omgeving van het projectgebied bestaat uit enkele vergelijkbare grasvelden, woningen, parkeerplaatsen, bedrijven, de Maashaven en de Nieuwe Maas. Het projectgebied is gelegen in de haven van Rotterdam, het water in de omgeving van het projectgebied wordt druk bevaren. Direct ten oosten van het projectgebied ligt de kinderopvang de Kinderglobe KindeRdam met een natuurspeelplaats. Hierachter ligt een woonwijk. Ten zuiden ligt de Maashaven waar de SS Rotterdam is aangemeerd. De te allen tijde verlichte SS Rotterdam is een voormalig cruiseschip dat tegenwoordig een hotel is. Ten westen ligt de meest westelijke punt van Katendrecht en een drukbezochte parkeerplaats. Ten noorden ligt een busstation en enkele vergelijkbare grasvelden. Vanaf 6 uur 's ochtends tot middernacht rijden bussen van en naar het busstation. De omgeving van het projectgebied is weergegeven op Afbeelding 3 tot en met 6.

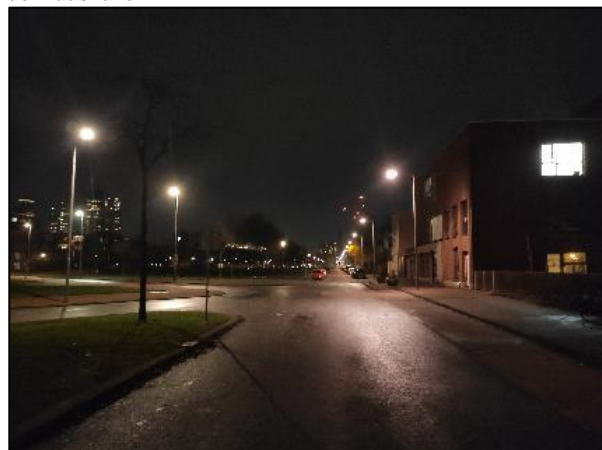
Afbeelding 3: Kinderopvang de Kinderglobe KindeRdam met natuurspeelplaats ten oosten van het projectgebied.

Afbeelding 4: De SS Rotterdam, aangemeerd bij de Maashaven.

Afbeelding 5: De Maashaven ten zuiden van het projectgebied.

Afbeelding 6: De straat ten noordoosten van het projectgebied langs een woonwijk.

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN

In de toekomst wordt in het projectgebied een appartementencomplex gebouwd.

De planning van de werkzaamheden is tijdens de uitvoering van de ecologische quickscan niet bekend.

Afbeelding 7: Toekomstbeeld van het te realiseren gebouw in het projectgebied.

3 TOETSING WERKZAAMHEDEN AAN WET NATUURBESCHERMING

In Nederland wordt de bescherming van natuur geregeld met behulp van de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming omvat de bescherming van soorten (van nature in het wild voorkomende, inheemse, planten en dieren), de bescherming van gebieden (zoals bijvoorbeeld Natura 2000-gebied en belangrijke weidevogelgebieden) en de bescherming van houtopstanden. De volledige wettekst is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>.

In onderhavig hoofdstuk worden de werkzaamheden getoetst aan de Wet natuurbescherming, per type bescherming.

3.1 BESCHERMDE SOORTEN

De bescherming van soorten is onderverdeeld in drie categorieën: vogels, Europees beschermde soorten (Habitatrichtlijn bijlage IV, onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I) en nationaal beschermde soorten. Provincie Zuid-Holland heeft een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10, voor projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Om te bepalen welke beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn in het projectgebied is in eerste instantie een bureaustudie uitgevoerd. Hierbij zijn verscheidene verspreidingsatlassen, verspreidingskaarten en de NDFF geraadpleegd. De informatie uit deze atlanten is niet altijd actueel en veelal op uurhok weergegeven (5 x 5 km). Hierdoor kunnen deze gegevens voor onderhavig projectgebied enkel als richtlijn worden toegepast en tijdens het veldbezoek worden getoetst. In de NDFF is binnen een straal van 5 kilometer gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten. Gezien de vele barrières in stedelijk gebied is een grotere afstand niet overbrugbaar voor een groot aantal beschermde soorten. Voor enkele soorten die grotere afstanden overbruggen en/of slecht zijn te inventariseren is een ruimere afstand geraadpleegd.

Bij het selecteren van soorten die mogelijk voorkomen in het projectgebied is tevens rekening gehouden met het aanwezige biotoop (gebouw, boom en water) op basis van Google Maps.

Op 11 december 2021 is door deskundig (zie bijlage 1 voor definitie) ecooloog: [REDACTED] een veldbezoek in de avond uitgevoerd, waarbij de projectlocatie nauwkeurig, en de omgeving van het projectgebied globaal, is onderzocht. Hierbij wordt het aanwezige biotoop specifiek in kaart gebracht. Het veldbezoek is in de avond uitgevoerd zodat de verlichting in het projectgebied en in de omgeving van het projectgebied goed in kaart gebracht kon worden, in verband met

In Tabel 1 zijn beschermde soorten weergegeven die op basis van het bureauonderzoek in het projectgebied kunnen worden verwacht. Op basis van het veldonderzoek zijn vervolgens de twee grijs inkleurde, rechter kolommen ingevuld.

Tabel 1: Verwachte beschermde flora – en faunasoorten in het projectgebied op basis van het bureau- en veldonderzoek.

Soort-groep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status	Bron*	Aangetroffen (A), verwacht (V), uitgesloten (U).	Verwachte gebieds-functie#
Vogels	Inheemse vogels	Aves	Vogelrichtlijn	1, 2	A	V, F
	Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 2	1, 2	V	F
	Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2	V	F
	Ekster	<i>Pica pica</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2	V	V, F
	Groene specht	<i>Picus viridis</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2	V	F
	Koolmees	<i>Parus major</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2	V	F
	Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2	V	F
	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2	V	F
	Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5	1, 2	V	F
	Oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Vogelrichtlijn, cat. 5		V^	n.v.t.

Soort-groep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Beschermde status	Bron*	Aangetroffen (A), verwacht (V), uitgesloten (U).	Verwachte gebieds-functie#
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Europees beschermd	1, 2,	V	F, VL
	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Europees beschermd	1, 2,	V	F, VL
	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Europees beschermd	2	V	F, VL
	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>	Europees beschermd	1, 2	V	F, VL
Grondgebonden zoogdieren	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Vrijgesteld	1, 2	V	
	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Vrijgesteld	1, 2	V	
	Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Vrijgesteld	1, 2	V	
	Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Vrijgesteld	1, 2	V	
	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Vrijgesteld	1, 2	V	
	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Vrijgesteld	1, 2	V	
	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Vrijgesteld	2	U	
Amfibieën	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Vrijgesteld	1, 2	V	
	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Vrijgesteld	1, 2	V	
	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Vrijgesteld	1, 2	V	

Legenda:

- Vogelrichtlijn: is van toepassing op alle inheemse vogels.
- Europees beschermd: deze soorten zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I.
- Nationaal beschermd: deze soorten zijn opgenomen in bijlage A van de Wet natuurbescherming en niet vrijgesteld door provincie Zuid-Holland.
- Vrijgesteld: deze soorten zijn opgenomen in bijlage A van de Wet natuurbescherming en vrijgesteld door provincie Zuid-Holland.
- Vogels, categorie 2: nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus);
- Vogels, categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich, als de broedplaats verloren is gegaan, elders te vestigen;

* Bron: 1 = inschatting op basis van biotoop (m.b.v. Google Maps); 2 = NDFF

= Gebiedsfunctie: V: voortplantingsplaats, rustplaats of nest; F: foerageergebied; VL: vliegroute. De gebiedsfunctie is alleen weergegeven voor streng beschermde soorten

^ = Oeverzwaluwen zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden in de huidige situatie niet verwacht. Deze soort kan zich echter wel vestigen in de toekomst, indien in de periode 1 maart t/m augustus grondhopen met steile hellingen aanwezig zijn.

Als aanvulling op de tabel is per soortgroep uitgewerkt welke (zwaar)beschermde soorten op basis van de bureaustudie binnen het projectgebied worden verwacht, dan wel kunnen worden uitgesloten. Voor alle verwachte soorten zijn de gebiedsfuncties en de beschermde elementen volgens de Wet natuurbescherming beschreven.

3.1.1 VOGELS

Jaarrond beschermde nesten - categorie 1 tot en met 4

Tijdens het locatiebezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen van vogels uit categorie 1 tot en met 4. De nesten uit categorie 1 tot en met 4 zijn jaarrond beschermd, middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Box 1), dus ook als het nest niet in gebruik is om te broeden.

Box 1: Artikel 3.1: Verbodsbepalingen Vogelrichtlijn.

Artikel 3.1 Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Huismussen (Vogelrichtlijn en categorie 2)

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen. Er zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden geen gebouwen met structuren waaronder/waarin huismussen kunnen broeden aanwezig. Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is geen geschikte zanglocatie of schuilgelegenheid aanwezig. Derhalve wordt de aanwezigheid van nesten en rusten van huismussen redelijkerwijs uitgesloten.

Mogelijk gebruiken huismussen het projectgebied om te foerageren of om op de zanderige plekken te stofbaden. De tuinen en plantsoenen in de directe omgeving van het projectgebied bieden door de aanwezigheid van dichte struiken geschikter alternatief. Het projectgebied is niet een essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving van deze soort. Derhalve kunnen beschermde elementen van deze soort worden uitgesloten.

Jaarrond beschermde nesten categorie 5 – voldoende alternatief

Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 biedt het projectgebied geschikt biotoop (ekster) en foerageergebied (boomkruiper, groene specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai).

De bomen in het projectgebied vormen een geschikte nestlocatie voor de ekster. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen nesten waargenomen. Door de afwezigheid van blad, kunnen eksternesten in de huidige staat worden uitgesloten. Indien de bomen in het komend broedseizoen nog niet zijn gekapt, is het mogelijk dat er een nest wordt gebouwd. Mogelijk foerageert de ekster in het projectgebied. De grasvelden, plantsoenen en tuinen in de omgeving van het projectgebied vormen door de aanwezigheid van dichte struiken voldoende geschikter alternatief. Essentieel gebruik van het projectgebied door de ekster kan derhalve worden uitgesloten tot de start van het broedseizoen (vanaf maart).

Voor boomkruiper, groene specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai bieden de jonge bomen geen geschikte nestlocaties doordat deze te klein en dun zijn. Wel kunnen deze soorten het projectgebied gebruiken als foerageergebied. Doordat in de omgeving van het projectgebied voldoende vergelijkbare grasvelden, tuinen en plantsoenen aanwezig zijn met meer dichte struiken, is er voor deze soorten voldoende, meer geschikter alternatief foerageergebied aanwezig. Derhalve is het projectgebied voor deze soorten geen essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving.

Voor oeverzwaluwen is in de huidige situatie geen geschikt habitat aanwezig. Deze vogels broeden in steile hellingen. Als grondhopen met een steile helling in het projectgebied (zoals voorbelasting) worden aangebracht bestaat in het broedseizoen de kans dat oeverzwaluwen gaan broeden in deze steile hellingen. Indien er in de omgeving van het projectgebied geen geschikt habitat aanwezig is zal het nest van de oeverzwaluw vanaf kolonisatie jaarrond beschermd zijn.

Vogelnesten uit categorie 5 zijn jaarrond beschermd, middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Box 1), dus ook als het nest niet in gebruik is om te broeden. Voor jaarrond beschermde nesten uit categorie 5 geldt echter dat als in de omgeving voldoende alternatief aanwezig is, de nesten een gelijke beschermingsstatus hebben als niet-jaarrond beschermde nesten. In dit geval is voor alle aanwezige en te verwachten soorten voldoende alternatief in de omgeving en geldt de bescherming alleen wanneer een broedgeval aanwezig is.

Niet jaarrond beschermde nesten (algemene broedvogels)

In de bomen van het projectgebied worden niet-jaarrond beschermde nesten van vogels als Turkse tortel verwacht. De nesten en functionele leefomgeving van deze soorten zijn beschermd middels artikel 3.1 van

de Wet natuurbescherming (Box 1).

Door de werkzaamheden uit te voeren tijdens het broedseizoen kunnen nesten worden vernield en kunnen eieren en individuen worden beschadigd of gedood. Dit betreft een overtreding van artikel 3.1. Tijdens het voorjaar en de zomer is de kans op aanwezigheid van vogelnesten het grootst. Als in deze gevoelige periode wordt gewerkt dient rekening te worden gehouden met broedvogels en moeten eventueel maatregelen worden genomen om het doden van vogels en de vernieling en beschadiging van nesten en eieren te voorkomen. Door het uitvoeren van werkzaamheden tijdens het broedseizoen kunnen vogels worden gedood. Met name kuikens zijn erg kwetsbaar, ook wanneer zij net het nest hebben verlaten. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen.

3.1.2 VLEERMUIZEN

Op basis van het bureauonderzoek worden de volgende vleermuizen verwacht binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en tweekleurige vleermuis (alle Habitatrichtlijn).

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen, hun migratieroutes, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen, zijn beschermd middels artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (Box 2). De bomen in het projectgebied kunnen op diverse manieren een functie hebben voor vleermuizen.

Box 2: Artikel 3.5: Habitatrichtlijn.

Artikel 3.5 Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen.

Voortplantings- of rustplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn geen holten of los schors waargenomen in de bomen, die kunnen dienen als voortplantings- en/of rustplaats voor vleermuizen. Alle stammen en takken van de bomen konden ten tijde van het veldbezoek goed worden bekeken doordat er geen blad aan de bomen zat. Hierdoor kan worden uitgesloten dat in het projectgebied voortplantings- of rustplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Mogelijk zijn er verblijfplaatsen in de kinderopvang de Kinderglobe KindeRdam. Het gebouw heeft open stootvoegen die als geschikte invliegopeningen kunnen dienen voor vleermuizen.

De aanwezigheid van een massa-winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuizen wordt uitgesloten omdat het hier een klein en laag gebouw betreft en de condities in de spouw en onder het dak niet geschikt zijn als massa winterverblijfplaats. De bufferwerking van het gebouw is niet groot waardoor bij strenge vorst verblijfplaatsen niet vorstvrij zijn en de relatieve luchtvochtigheid waarschijnlijk niet stabiel en hoog is.

Vleermuizen gaan tijdens winterslaap in 'torpor', een staat waarbij het metabolisme op een laag pitje komt te staan en de vleermuis dus zeer weinig energie verbruikt. De voornaamste oorzaken van het ontwaken uit deze torpor zijn vochtverlies (Ben-Hamo et al. 2013) en fluctuaties in temperatuur (Simon et al., 2002). Derhalve zijn relatief hoge luchtvochtigheid en een stabiele temperatuur (boven het vriespunt) belangrijke kenmerken van winterverblijfplaatsen van vleermuizen.

Massa-winterverblijfplaatsen komen met name voor bij gebouwen die binnen een straal van 25 km vanaf de kraamverblijfplaatsen liggen (Bryja et al. 2009, MvEZ 2011a). Er lijkt een sterke voorkeur te bestaan voor grote appartementencomplexen met (al dan niet geïsoleerde) spouwmuren en diepe stootvoegen (of luchtgaten) (Korsten et al. 2016).

De open stootvoegen van de kinderopvang zijn te nauw voor laatvliegers en tweekleurige vleermuizen om te dienen als geschikte invliegopening. Daarnaast zijn deze soorten minder tolerant voor verlichting als dwergvleermuizen en is de omgeving van het projectgebied open en hierdoor weinig beschermd. Derhalve

kan worden uitgesloten dat de laatvlieger gebruik maakt van de open stootvoegen in de kinderopvang.

Van ruige dwergvleermuizen zijn slechts twee kraamverblijfplaatsen bekend in Nederland, hoewel er ruimschoots en in de juiste periode onderzoek gedaan is naar kraamverblijfplaatsen. Derhalve kunnen deze locaties beschouwd worden als uitzonderlijk en kan een kraamverblijfplaats binnen het projectgebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Omdat in Nederland nooit een paarverblijfplaats van tweekleurige vleermuis is vastgesteld, ondanks dat de mannetjes zeer luid en op een lage frequentie baltsen, kan een paarverblijfplaats in de kinderopvang worden uitgesloten.

De afstand tussen de kinderopvang en het projectgebied, en de natuurspeelplaats die hiertussen ligt, zorgt voor een dusdanige buffer dat vleermuizen die mogelijk in het gebouw aanwezig zijn, niet door trillingen of geluid van de werkzaamheden verstoord zullen raken. De mogelijk aanwezige vleermuizen in de kinderopvang zijn wel gevoelig voor lichtverstoring vanuit het projectgebied. Dit kan leiden tot een overtreding van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (Box 1).

Omdat de nieuwbouw op ongeveer 40 meter afstand van de kinderopvang komt te staan, en er zowel in het projectgebied als in de natuurspeelplaats bomen staan tussen de nieuwbouw en de kinderopvang, kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat vleermuizen die mogelijk gebruik maken van de open stootvoegen in de kinderopvang worden verstoord door de toekomstige permanente verlichting.

Geadviseerd wordt om het projectgebied gedurende de werkzaamheden niet extra te verlichten. Indien verlichting noodzakelijk is, wordt geadviseerd om de verlichting niet naar buiten het projectgebied te schijnen. Als tijdens de werkzaamheden extra verlichting naar buiten het projectgebied kan worden voorkomen, is er geen risico op het overtreden van de Wet natuurbescherming door verstoring van vleermuizen. Wanneer tijdens de werkzaamheden extra verlichting naar buiten het projectgebied onvermijdelijk is, valt de gevel van de kinderopvang binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden en dient in eerste aanleg te worden bepaald of hier verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Indien vervolgens verblijfplaatsen van vleermuizen in de kinderopvang worden aangetroffen, dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

Vliegroute en foerageergebied

Het projectgebied is te open en te verlicht om als geschikte vliegroute/foerageergebied voor vleermuizen te dienen. Enkel sporadisch kan boven het projectgebied een vleermuis worden verwacht. Daarnaast zijn in de omgeving voldoende, geschikte, vliegroutes en foerageergebieden aanwezig. Zo staan grotere en dichtere bomen in de plantsoenen langs de parkeerplaats ten westen van het projectgebied. Ook de meer beschutte en minder verlichte natuurspeeltuinen bij de kinderopvang ten oosten van het projectgebied is een geschikt biotoop. Derhalve kan worden uitgesloten dat binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden essentiële vliegroutes en/of foerageergebied aanwezig zijn. Het kappen van de bomen en de bouw van het appartementencomplex zal dan ook niet leiden tot de verstoring van een essentiële vliegroute en/of essentieel foerageergebied.

Wel geldt voor de mogelijk aanwezige vleermuizen de zorgplicht zoals opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (Box3). Dit houdt in dat foeragerende en langsvliegende vleermuizen niet onnodig mogen worden verstoord door verlichting.

Box 3: Artikel 1.11, Zorgplicht.

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura-2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
  2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura-2000 gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
    - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
    - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
    - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Te verwachten beschermd element per vleermuissoort

In Tabel 2 wordt per vleermuissoort weergegeven welk beschermd element, buiten het projectgebied, maar

indien niet kan worden voorkomen dat verlichting gedurende de werkzaamheden naar buiten schijnt, binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden verwacht wordt.

Tabel 2: Verwachte beschermde elementen per vleermuissoort buiten het projectgebied, binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Soort	Type verblijfplaats				Vliegroute (niet essentieel)	Foerageer- gebied (niet essentieel)
	Zomer-	Kraam	Paar	Massa- winter		
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
Laatvlieger	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja
Tweekleurige vleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja

3.1.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

In het projectgebied worden op basis van bureaustudie enkel de vrijgestelde zoogdieren bosmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, rosse woelmuis en vos verwacht. De Nieuwe Maas vormt een barrière tussen de waarnemingen van de vos uit de NDFF en het projectgebied. Derhalve kan worden uitgesloten dat de vos gebruik maakt van het projectgebied. Deze soorten worden beschermd middels de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (Box 3). Dit houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

3.1.4 AMFIBIEËN

In het projectgebied worden enkel de vrijgestelde soorten bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander verwacht. Deze soorten worden beschermd middels de zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (Box 3). Dit houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

3.1.5 OVERIGE SOORTEN

Tijdens het locatiebezoek zijn geen beschermde (met uitzondering van de zorgplicht, zie Box3) vaatplanten, reptielen, vissen, weekdieren, insecten, spinachtigen en kreeftachtigen waargenomen. Beschermde soorten binnen deze soortgroepen worden op basis van verspreiding en biotoop niet verwacht in het projectgebied.

3.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

Aan de hand van gegevens van provincie Zuid-Holland en van het Ministerie van Economische Zaken is bepaald of beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en belangrijk weidevogelgebied) aanwezig zijn in of nabij het projectgebied. Indien door de ingreep mogelijk in de gebruiksfase een toename van stikstofuitstoot plaats vindt, zal worden bepaald of het nabijgelegen natuurgebied gevoelig is voor een toename van stikstof (effectenindicator, Alterra, 2006 - 2014). Voorts kan worden bepaald of het nodig is om een voortoets en/of stikstofdepositieberekening uit te voeren om te bepalen of sprake is van een mogelijk significant negatief effect op het beschermde natuurgebied.

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State vastgesteld dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet gebruikt mag worden als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Natura 2000-gebieden. De maximaal toegestane neerslag van stikstof in gevoelig Natura 2000-gebied is op het moment van schrijven 0,005 mol N/ha/j.

Op 1 juli 2021 is een wijziging van de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering in-werking-getreden. In dit wetsvoorstel is een partiële vrijstelling opgenomen voor de bouwsector.

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een natuurgebied dat beschermd wordt door de Wet natuurbescherming. Het dichtstbijzijnde beschermde Natura 2000-gebied dat gevoelig is voor stikstof is de Biesbosch. Dit natuurgebied ligt op circa 22 kilometer ten zuidoosten van het projectgebied.

De aanlegwerkzaamheden vallen onder de partiële vrijstelling voor de bouwsector. Na de aanleg van het appartementencomplex zal de verkeersdruk nabij het projectgebied in de gebruiksfase toenemen door

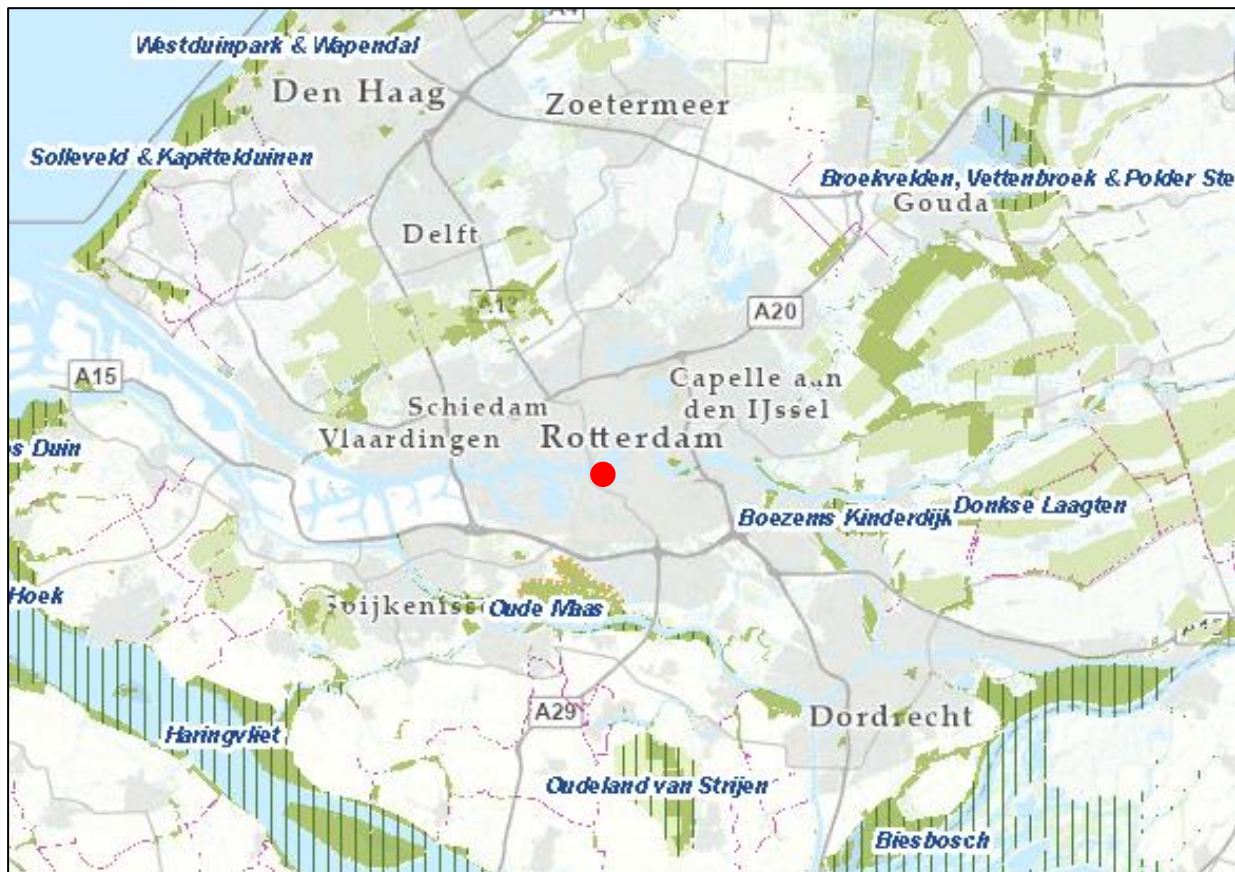
inwoners van het appartementencomplex met eigen voertuigen. Derhalve is in de gebruiksfase sprake van een toename aan uitstoot van stikstof ten opzichte van de huidige situatie. Gezien de afstand tot het voor stikstof gevoelige beschermde natuurgebied, kan een negatief extern effect op Natura 2000-gebieden op voorhand worden uitgesloten. Het onderdeel gebiedenbescherming, artikel 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing op het onderhavige project.

Overige externe effecten op het Natura 2000-gebied kunnen worden uitgesloten als gevolg van de redelijk grote afstand en barrière van stedelijk gebied tussen het projectgebied en het Natura 2000-gebied.

Het projectgebied maakt tevens geen deel uit van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde gebied dat deel uitmaakt van NNN is gelegen op circa 3 kilometer ten oosten van het projectgebied. Gezien de aard van de voorgenomen werkzaamheden en de afstand tot NNN wordt een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot NNN zijn derhalve niet van toepassing.

Afbeelding geeft het projectgebied weer in relatie tot beschermde natuurgebieden en NNN-gebieden.

Het gebied is niet gelegen in een belangrijk weidevogelgebied. Vervolgstappen met betrekking tot weidevogelgebied zijn derhalve niet van toepassing.

Afbeelding 8: Projectgebied (aangegeven met een rode stip) in relatie tot Natura 2000-gebieden (gearceerd), NNN-gebieden (donkergroen of paars gekleurd) en belangrijk weidevogelgebied (lichtgroen gekleurd).

3.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

Om te bepalen of de houtopstand in het projectgebied beschermd is, is bepaald of de houtopstand:

- buiten de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' staat;
- groter is dan 10 are of een rijbeplanting betreft die uit meer dan 20 bomen bestaat.

De houtopstand in het projectgebied is niet groter dan 10 are en betreft geen rij van meer dan 20 bomen en is niet gelegen buiten de 'bebouwde kom boswet'. De houtopstanden in het projectgebied maken geen

deel uit van beschermde houtopstanden. Voor het kappen van de bomen is dan ook geen melding noodzakelijk in het kader van artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming (Box 4). Mogelijk dient wel een omgevingsvergunning voor het kappen te worden aangevraagd bij gemeente Rotterdam.

Box 4: Artikel 4.2: Bescherming houtopstanden.

Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming

1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
  - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt;
  - b. de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, en
  - c. de wijze waarop de melding wordt gedaan.

Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

4 CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN

In onderhavig hoofdstuk zijn de conclusies van de ecologische quickscan opgenomen die is uitgevoerd ten behoeve van de nieuwbouw van het appartementencomplex in Katendrecht te Rotterdam.

Uit de ecologische quickscan blijkt dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden rekening dient te worden gehouden met de Wet natuurbescherming. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden. Tevens zijn de te nemen vervolgstappen en/of (mitigerende) maatregelen opgenomen.

4.1 BESCHERMDE SOORTEN

Uit de ecologische quickscan blijkt dat, met uitzondering van algemene broedvogels, vogels uit categorie 5 (voldoende alternatief), vleermuizen (geen beschermde elementen), en algemene en vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën geen zwaardere beschermde soorten in het projectgebied worden verwacht.

In Tabel 3 is opgenomen welke soorten in het projectgebied worden verwacht en welke (mitigerende) maatregelen noodzakelijk zijn ten einde overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Indien gewenst kunnen deze maatregelen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol, zodat de uitvoerders op locatie op de hoogte zijn van de te nemen maatregelen.

Tabel 3: Te nemen maatregelen teneinde overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen, per soort(groep).

Soort(groep)	Verwacht (V) / aangetroffen (A): locatie	Mitigerende maatregelen
Oeverzwaluw	V: aan te brengen voorbelasting	In de periode van 1 maart tot en met augustus dienen grondhopen met steile hellingen (zoals voorbelasting) in het projectgebied (of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden) voorkomen te worden, zodat oeverzwaluwen hier niet in gaan broeden. Steile wanden dienen te worden afgevlakt of afgedekt met bijvoorbeeld wegendoeke. Indien oeverzwaluwen in het projectgebied broeden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen en dient door een deskundig ecooloog te worden bepaald of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.
Algemene broedvogels en cat. 5 vogels (voldoende alternatief)	A + V: in (de omgeving van) het projectgebied	Geadviseerd wordt de werkzaamheden in eerste instantie uit te voeren buiten het broedseizoen. Enkel indien tijdens een controle, uitgevoerd door een deskundig ecooloog, blijkt dat in het projectgebied en de directe omgeving geen broedende vogels of nesten aanwezig zijn, kunnen werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van maart tot en met augustus. De daadwerkelijke periode is afhankelijk van weersinvloeden en vogelsoorten die in het projectgebied worden verwacht. De duur van het broedseizoen dient te worden bepaald door een deskundig ecooloog. Indien algemene broedvogels in het projectgebied broeden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen en dient door een deskundig ecooloog te worden bepaald of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.
Vleermuizen (geen essentiële elementen), algemene en vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën	A + V: in (de omgeving van) het projectgebied	Gedurende de werkzaamheden dient voldoende zorg in acht te worden genomen voor alle in het wild voorkomende flora en fauna. Aanwezige dieren moeten voldoende tijd krijgen om te kunnen vluchten. Lichtverstorend van vleermuizen in de nacht dient te worden voorkomen. Als tijdens de werkzaamheden geen extra verlichting op de naastgelegen kinderopvang wordt gericht, kan overtreding van de Wet natuurbescherming worden uitgesloten en zijn geen nadere vervolgstappen nodig. Indien men onverwachts strikt beschermde soorten aantreft dient direct een deskundig ecooloog te worden geraadpleegd om af te stemmen of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming. Bij twijfel over de aanwezigheid van een strikt beschermde soort wordt geadviseerd altijd de hulp van een deskundige in te schakelen.

4.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

Uit de ecologische quickscan blijkt dat geen vervolgonderzoek nodig is naar effecten van de werkzaamheden op Natura 2000-gebieden, NNN en beschermd weidevogelgebied.

4.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

De bomen in het projectgebied maken geen deel uit van beschermde houtopstanden. Voor het kappen van de bomen is dan ook geen melding noodzakelijk in het kader van artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk dient voor het kappen van de bomen wel een omgevingsvergunning te worden aangevraagd bij gemeente Rotterdam.

4.4 BIODIVERSITEIT

Door de geplande werkzaamheden ontstaan mogelijkheden om de biodiversiteit (soortenrijkdom aan planten en dieren) in het projectgebied te vergroten. Geadviseerd wordt om natuurinclusief te bouwen door bijvoorbeeld verblijfplaatsen voor vogels als huismus, dakbroeders en gierzwaluwen en verblijfplaatsen voor vleermuizen te realiseren. Ook zijn er kansen om bij het inrichten van een groen dak een selectie te maken van streekgebonden plantensoorten om de plaatselijke biodiversiteit te vergroten. Een grotere biodiversiteit is goed voor mens, dier en plant. VanderHelm Milieubeheer B.V. draagt hier graag een steentje aan bij en heeft ervaring met het opstellen en implementeren van biodiversiteitsadviezen. Voor vragen hierover kunt u contact opnemen met de afdeling ecologie.

REFERENTIELIJST

- Ben-Hamo M, Muñoz-Garcia A, Williams JB, Korine C, Pinshow B (2013). *Waking to drink: rates of evaporative water loss determine arousal frequency in hibernating bats*. Journal of Experimental Biology 216, p. 573-577.
- Bij12 (2017) Kennisdocument Huismus
- Bij12 (2017) Kennisdocument Gewone dwergvleermuis
- Bij12 (2017) Kennisdocument Ruige dwergvleermuis
- Broekmeyer, M.E.A. (redactie), (2006). *Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren**. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 1375. *Ook de aanvullingen uit 2008, 2009 en 2014 zijn geraadpleegd.
- Diepenbeek, A. van (1999). *Veldgids Diersporen. Sporen van gewervelde landdieren*. Uitgeverij KNNV.
- Koning, J. de; Broek, JW van den; Meyere, D. de & Bruens, H. (2009). *Dendrologie van de lage landen*. Uitgeverij KNNV.
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). *Weeroverzichten*
- Korsten, E., E.A. Jansen, M. Boonman, M.J. Schillemans en H.J.G.A. Limpens (2016) *Swarm and Switch: On the trail of the hibernating common pipistrelle*. Bat News. No. 110. p. 8-10. Bat Conservation Trust. London
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, *Zoogdieren van West-Europa*. 2^e druk 2003 VZZ. Uitgeverij KNNV.
- Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen en R.P.W.H. Felix (1993). *Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld*. 4^e geheel herziene druk. RAVON.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1979). *Vogelrichtlijn. 79/409/EEG*.
- Nationale Databank Flora en Fauna (2016), *NDFF Uitvoerportaal*.
- Provincie Zuid-Holland (2016). *Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 9 november 2016, tot vaststelling van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, met nummer 6949*
- Provincie Zuid-Holland (2016), *Interactieve atlanten en kaarten*. <https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. *AERIUS Calculator*
- Rijksoverheid (2012). Versie 0.4. *Memorie van toelichting bij het voorstel van wet met regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*
- Rijksoverheid (2016). *Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden. Stb-2016-34 ISSN 0920 – 2064 's-Gravenhage 2016. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de Natuur (Wet natuurbescherming)*.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. <https://www.sovon.nl/>
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2018. *Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering*. Tweede druk, Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland (2005). *Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels*. Tirion Uitgevers
- Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON). <http://www.ravon.nl/>
- Sweco Nederland (2019). *Stikstofdepositie en woningbouwontwikkeling – Verkennend onderzoek naar de bijdrage van woningbouwontwikkeling aan de stikstofdepositie*. Kenmerk: SWNL0250596

BIJLAGE 1 KWALITEITSBORGING EN VERANTWOORDING

DESKUNDIGHEID

De uitvoerend ecologen voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige. Deze voorwaarden zijn vermeld in Box 5.

Box 5: Voorwaarden voor deskundigheid, Ministerie van Economische Zaken.

Het Ministerie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

VOLLEDIGHEID ONDERZOEK

De ecologische quickscan betreft een onderzoek naar onder andere de (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in en nabij het projectgebied. Het onderzoek is gebaseerd op een bureaustudie en een éénmalig veldbezoek. Voor een volledige inventarisatie van alle aanwezige flora en fauna ter plaatse van het projectgebied dient een soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd wat veelal gebonden is aan bepaalde perioden in het jaar.

Uit een soortgericht onderzoek kan naar voren komen dat beschermde soorten aanwezig zijn en dat daarop een negatief effect ontstaat. Mitigerende en/of compenserende maatregelen zijn dan nodig en mogelijk dient een ontheffing te worden aangevraagd om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Deze vervolgstappen zijn geen onderdeel van de ecologische quickscan.

KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op de door de NGB vastgestelde gedragscode.

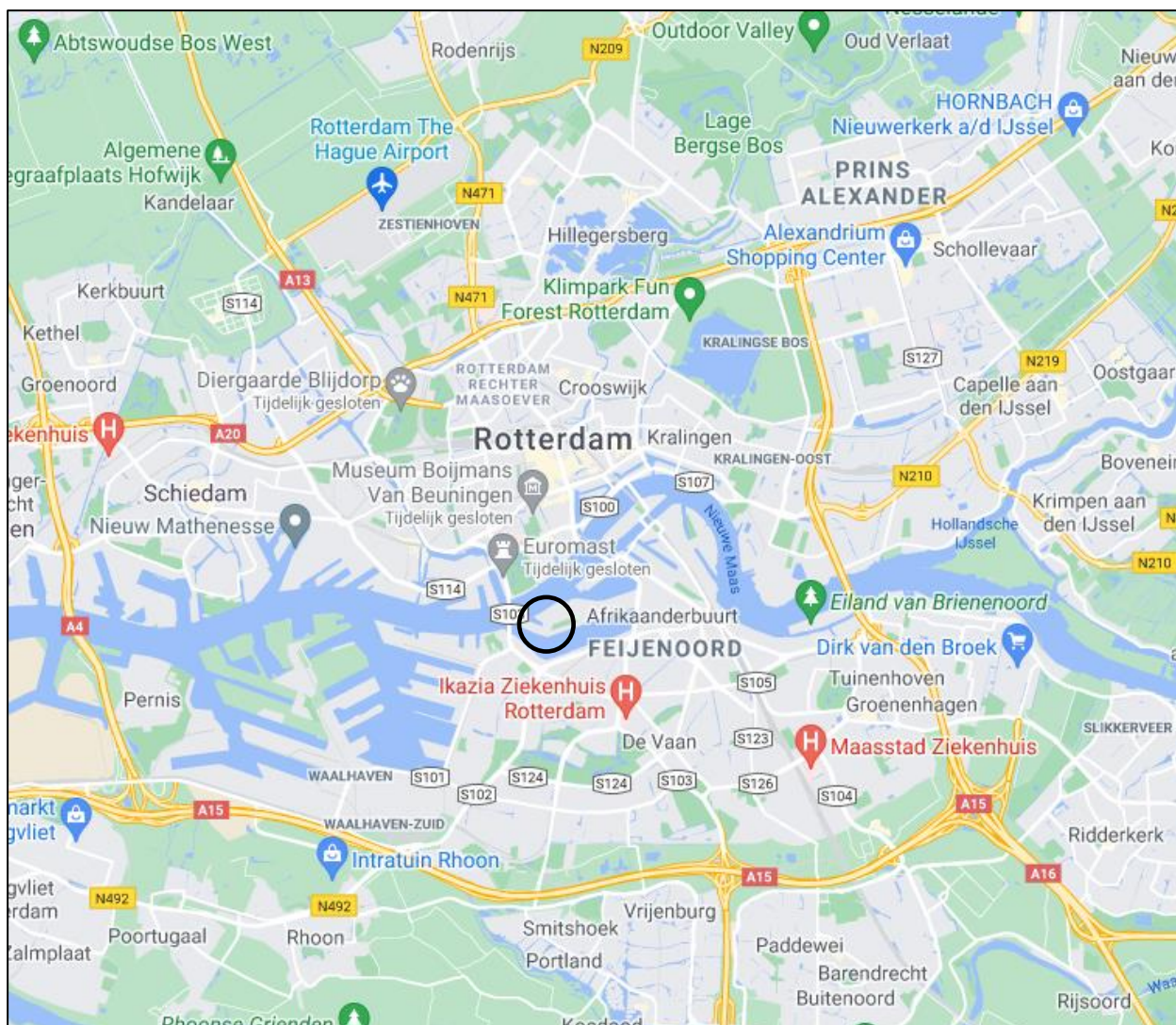
VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V.

VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

BIJLAGE 2 REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED

○ = Projectgebied

Bron: Google Maps